

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı Fahrettin Koca tarafından Anayasanın 98'inci, Meclis İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygıyla arz ederim. 08.12.2020

Deniz Yavuzylmaz
Zonguldak Milletvekili

Dünya'da, koronavirüs salgınına karşı aşı geliştirme yarışı yerini geliştirilen aşılardan en önde elde etme yarışına bırakmıştır. Ülkeler bu yarışta farklı firmalardan ön siparişler verip, potansiyeline inandıkları aşılardan henüz gelişme aşamalarında satın alarak, kendilerini garanti altına alma yolunu seçmişlerdir.

Şu ana kadar sadece birkaç aşının üçüncü faz aşama sonuçları olumlu olarak açıklanırken, bu aşılardan daha üretilmeden büyük kısmı satılmıştır. Bu firmaların yaklaşık 3.5 milyar kişi için aşı üretebileceği hesaplandığında, yeni gelişmeler olmadığı takdirde, Dünya'nın önemli bir kısmına koronavirüs aşısının ulaşmasının uzun zaman alacağı düşünülmektedir.

Bu amaçla, **İngiltere:** Oxford, Pfizer, Novavax, Janssen, Sanofi, Valneva; **ABD:** Oxford, Pfizer, Novavax, Janssen Sanofi Moderna; **Kanada:** Pfizer, Novavax, Janssen Moderna; **Japonya:** Oxford, Pfizer, Novavax, Moderna; **Avrupa Birliği:** Oxford, Pfizer, Janssen, Sanofi, Curevac Moderna firmalarıyla sözleşmeler imzalamıştır. Türkiye bu yarışa, Çin merkezli Sinovac şirketinin geliştirdiği CoronaVac aşısından 50 milyon doz sipariş ederek dahil olmuştur. Bu sipariş gerçekleşirse, her bireyin 2 doz aşılama gerektirdiği düşünüldüğünde, ülkemizde sadece 25 milyon kişinin aşılama mümkün olacaktır.

Dünyada en çok aşama kaydeden 11 aşılardan biri olan CoronaVac, eski bir yöntem olan inaktif virüs tekniğine göre hazırlanırken, geliştirilen diğer aşılardan göre avantajlara ve dezavantajlara sahiptir. CoronaVac aşısının 3. Faz denemeleri devam ederken, aşının güvenliliğiyle ilgili olarak en güncel veri hakemli tıp dergisi Lancet'in Kasım ayında yayınlanan makalesinde mevcuttur. Aşının ilk iki faz sonuçlarının yer aldığı bu makalede, aşının yan etkilerinin hafif görüldüğü ancak bu deneylerin tüm yaş gruplarını ve farklı ırkları kapsamadığına işaret edilmiştir. Diğer bir ifadeyle aşılamanın 18-59 yaş arası ve sağlıklı bireylere uygulandığı söylenmektedir. Bu konu bazı otoritelerce aşının güvenilirliği açısından bir sorun olarak görülmektedir.

38138

Tüm bunlar dikkate alındığında, ülkemize sipariş edilen toplam aşı sayısının yetersiz olduğu, aşı çeşitliliğinin sağlanmadığı, alternatiflere yatırım yapılmadığı görülmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- CoronaVac aşısının 3. faz denemelerinden geçememesi durumunda, aşı tedariki için Bakanlık olarak alternatif bir planınız var mıdır? Türkiye neden tek aşı seçeneğinde bırakılmış, çeşitlilik sağlanmamıştır?
- 2- Dünya’da ABD, Birleşik Krallık, Kanada gibi ülkeler kendi nüfuslarına fazlasıyla yetecek aşıları şimdiden garanti etmişken, ülkemizde neden geç kalınmıştır, neden yeterli aşı yatırımları yapılmamıştır?
- 3- 1 milyon doz sipariş edileceği söylenen BioNTech / Pfizer aşısı için resmi bir girişim var mıdır?
- 4- Türkiye CoronaVac aşısına şu ana kadar ne kadar para ödenmiştir? Çin merkezli Sinovac firmasına toplam ne kadar ödeme yapılması taahhüt edilmiştir?
- 5- CoronaVac aşısının 1. ve 2. faz denemelerinin belirli yaş aralığında, sağlıklı bireyler üzerinde denenmesi, aşının ülkemizde uygulanmasında ise öncelikli olarak sağlık çalışanlarının (sağlık durumlarına bakılmaksızın) ve 65 yaş üstü kişilerin seçilmiş olması bir risk teşkil etmekte midir?
- 6- Endonezya ve Brezilya gibi ülkeler CoronaVac aşının bir kısmını kendi ülkelerinde kuracakları tesislerde üreterek, lojistik maliyetleri düşürme ve istihdam yaratma yolunu izlemişlerdir. Bakanlığınızca, ülkemiz için benzeri bir uygulama planlanmakta mıdır?
- 7- CoronaVac aşısına, Türkiye, Çin, Bangladeş, Filipinler, Suudi Arabistan, Brezilya, Şili, Endonezya olmak üzere 8 ülke ilgi duyarken, diğer ülkelerin aşıya rağbet etmemesinin nedeni nedir?